KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 19.6.2024 r.
COM(2024) 601 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Belgii

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 601 final}

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Belgii

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97[1], w szczególności jego art. 3 ust. 3,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241[2] ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zapewnia państwom członkowskim wsparcie finansowe służące realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez UE. Zgodnie z priorytetami europejskiego semestru przyczynia się on do osiągnięcia ożywienia gospodarczego i społecznego oraz do wdrażania zrównoważonych reform i inwestycji, których celem jest w szczególności promowanie zielonej i cyfrowej transformacji oraz zwiększenie odporności gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić finanse publiczne oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie, a także zwiększyć spójność terytorialną wewnątrz UE i wspierać dalsze wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.

(2) Przyjęte w dniu 27 lutego 2023 r. rozporządzenie w sprawie REPowerEU[3] ma na celu stopniowe redukowanie zależności Unii Europejskiej od importu paliw kopalnych

[1] Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy

z Rosji. Pomoże to osiągnąć bezpieczeństwo energetyczne i zdywersyfikować dostawy energii w Unii przy jednoczesnym zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zdolności magazynowania energii oraz efektywności energetycznej. Belgia dodała do swojego krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności nowy rozdział REPowerEU w celu finansowania kluczowych reform i inwestycji, które pomogą w osiągnięciu celów REPowerEU.

(3) W dniu 16 marca 2023 r. Komisja wydała komunikat pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”[4], aby pomóc w podejmowaniu decyzji politycznych i stworzyć warunki ramowe dla zwiększenia wzrostu gospodarczego. W komunikacie tym określono ramy konkurencyjności oraz dziewięć wspierających ją wzajemnie potęgujących się czynników. Spośród tych czynników priorytetowe znaczenie mają dostęp do kapitału prywatnego, badania naukowe i innowacje, edukacja i umiejętności oraz jednolity rynek, i na te właśnie obszary polityki należy zwracać szczególną uwagę w ramach reformy i inwestycji mających na celu sprostanie obecnym wyzwaniom związanym z wydajnością, a także budowę długoterminowej konkurencyjności UE i jej państw członkowskich. W dniu 14 lutego 2024 r. Komisja przedłożyła roczne sprawozdanie na temat jednolitego rynku i konkurencyjności[5], będące uzupełnieniem powyższego komunikatu. W sprawozdaniu wyszczególniono mocne i słabe strony europejskiego jednolitego rynku pod względem konkurencyjności i prześledzono rozwój sytuacji w skali roku pod kątem dziewięciu czynników wpływających na konkurencyjność.

(4) Dnia 21 listopada 2023 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2024 r.[6], rozpoczynając tym samym cykl europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2024 r. W dniu 22 marca 2024 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety tej rocznej analizy skupione wokół czterech wymiarów konkurencyjnej zrównoważoności. W dniu 21 listopada 2023 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2024 r., w którym nie wskazała Belgii jako jednego z państw członkowskich, w których mogą występować zakłócenia równowagi lub które są narażone na takie zakłócenia i w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu planu budżetowego Belgii na 2024 r. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, które zostało przyjęte przez Radę w dniu 12 kwietnia 2024 r., a także wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2024 r., w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych i które zostało przyjęte przez Radę w dniu 11 marca 2024 r.

(5) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego. Ramy te tworzy m.in. nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie

---

i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

Rady (WE) nr 1466/97. Obejmują one również zmienione rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie wdrażania procedury nadmiernego deficytu i zmienioną dyrektywę 2011/85/UE w sprawie ram budżetowych państw członkowskich[7]. Nowe ramy mają na celu osiągnięcie stabilności długu publicznego oraz zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu przez stopniową konsolidację fiskalną oraz reformy i inwestycje. Przyczyniają się one do zapewnienia poczucia odpowiedzialności na szczeblu krajowym i koncentrują się w większym stopniu na perspektywie średniookresowej oraz jednocześnie na bardziej rygorystycznym i spójniejszym egzekwowaniu reguł. Każde państwo członkowskie powinno przedłożyć Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne zawierają zobowiązania państwa członkowskiego dotyczące polityki budżetowej, reform i inwestycji, w odniesieniu do cztero- lub pięcioletniego horyzontu czasowego objętego planem, w zależności od zwykłej długości kadencji ustawodawcy krajowego. Ścieżka wydatków netto[8] w ramach krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego powinna spełniać wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, w tym wymóg dotyczący wprowadzenia lub utrzymania prawdopodobnej tendencji spadkowej długu sektora instytucji rządowych i samorządowych najpóźniej do końca okresu dostosowawczego lub utrzymania długu na ostrożnym poziomie poniżej 60 % PKB oraz sprowadzenia lub utrzymania deficytu publicznego poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, w średnim okresie. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, okres dostosowawczy może zostać przedłużony o nie więcej niż 3 lata. Aby pomóc w przygotowaniu tych planów, w dniu [21 czerwca] 2024 r. Komisja ma przedłożyć państwom członkowskim wytyczne dotyczące treści planów oraz rocznych sprawozdań z postępów, które państwa te będą musiały następnie przedłożyć, a także – zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/1263 – Komisja przekaże państwom członkowskim wytyczne techniczne dotyczące dostosowań fiskalnych (trajektorie referencyjne i informacje techniczne, w stosownych przypadkach). Państwa członkowskie powinny przedłożyć swoje średniookresowe plany budżetowo-strukturalne do dnia 20 września 2024 r., chyba że dane państwo członkowskie i Komisja uzgodnią przedłużenie tego terminu o rozsądny okres. Państwa członkowskie powinny zapewnić udział swoich parlamentów narodowych, a w stosownych przypadkach konsultacje z niezależnymi instytucjami fiskalnymi, partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami krajowymi.

---

7 Rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) i dyrektywa Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

8 Wydatki netto w rozumieniu art. 2 rozporządzenia Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. (Dz.U. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Wydatki netto oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

(6) W 2024 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal rozwija się równolegle z wdrażaniem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Pełne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności pozostaje nieodzowne do realizacji priorytetów politycznych w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom (lub znacznej ich części) określonym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich latach. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019, 2020, 2022 i 2023 pozostają aktualne również w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które są uzupełniane, aktualizowane lub zmieniane zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241.

(7) W dniu 30 kwietnia 2021 r. Belgia przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny zawartymi w załączniku V do tego rozporządzenia. W dniu 13 lipca 2021 r. Rada przyjęła decyzję w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Belgii[9], którą to decyzję zmieniono dnia 8 grudnia 2023 r. zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 w celu zaktualizowania maksymalnego wkładu finansowego na rzecz bezzwrotnego wsparcia finansowego, a także w celu włączenia rozdziału REPowerEU[10]. Uruchomienie transz jest uzależnione od decyzji Komisji podjętej zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Belgia osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.

(8) W dniu 30 kwietnia 2024 r. Belgia przedłożyła swój krajowy program reform na 2024 r. zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1466/97. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2024 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Belgii z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

(9) W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2024 r. dotyczące Belgii[11]. Oceniła w nim postępy Belgii we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019–2023 oraz podsumowała realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Belgię. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano luki w stosunku do wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono je jedynie częściowo, a także nowe i pojawiające się wyzwania. Oceniono w nim również postępy Belgii we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów UE dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.

---

9 Decyzja wykonawcza Rady z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Belgii (10161/2021).

10 Decyzja wykonawcza Rady z dnia 8 grudnia 2023 r. zmieniająca decyzję wykonawczą z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Belgii (15570/2023).

11 SWD(2024) 601 final.

(10) Według danych zweryfikowanych przez Eurostat[12] deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Belgii, który w 2022 r. wynosił 3,6 % PKB, wzrósł do 4,4 % w 2023 r., a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł z poziomu 104,3 % PKB na koniec 2022 r. do 105,2 % na koniec 2023 r. Jak zapowiedziano w wytycznych dotyczących polityki fiskalnej na 2024 r.[13], Komisja wykonuje pierwszy krok na drodze do wszczęcia – zgodnie z obowiązującymi przepisami – procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu, na podstawie danych dotyczących wyników za 2023 r. W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja przyjęła sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 TFUE[14]. W sprawozdaniu tym oceniono sytuację budżetową Belgii, ponieważ jej deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczył w 2023 r. określoną w Traktacie wartość odniesienia wynoszącą 3 % PKB. W sprawozdaniu stwierdzono, że w świetle powyższej oceny i zważywszy na opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego wydaną na podstawie art. 126 ust. 4 TFUE, Komisja zamierza zaproponować w lipcu wszczęcie wobec Belgii procedury nadmiernego deficytu i zaleci w tym celu Radzie przyjęcie na podstawie art. 126 ust. 6 decyzji stwierdzającej istnienie nadmiernego deficytu.

(11) Dnia 12 lipca 2022 r. Rada zaleciła[15] Belgii, aby zapewniła w 2023 r. rozważną politykę fiskalną, zwłaszcza przez ograniczenie wzrostu bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych do poziomu poniżej średniookresowego wzrostu produktu potencjalnego[16], przy uwzględnieniu dalszego tymczasowego i ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen energii oraz dla osób uciekających z Ukrainy. Jednocześnie Belgii zalecono gotowość do dostosowania wydatków bieżących do zmieniającej się sytuacji. Belgii zalecono również rozwijanie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, przy uwzględnieniu inicjatywy REPowerEU, m.in. poprzez wykorzystanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych. Według szacunków Komisji kurs polityki fiskalnej[17] w 2023 r. był ekspansywny, na poziomie 0,7 % PKB, w kontekście wysokiej inflacji. Wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) w 2023 r. miał

---

12 Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], 22.04.2024 r.

13 COM(2023) 141 final.

14 Sprawozdanie Komisji opracowane zgodnie z art. 126 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, 19.6.2024, COM(2024) 598 final.

15 Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2022 r., *Dz.U. C 334 z 1.9.2022, s. 1*.

16 Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2024 r. średniookresowy wzrost produktu potencjalnego Belgii w 2023 r. szacuje się – w oparciu o średnią rzeczywistą stopę wzrostu potencjalnego z 10 lat oraz deflator PKB z 2023 r. – na 5,7 % w ujęciu nominalnym.

17 Kurs polityki fiskalnej jest zdefiniowany jako miara rocznej zmiany sytuacji budżetowej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Ma on na celu ocenę impulsu dla gospodarki wynikającego z polityk fiskalnych, zarówno tych finansowanych ze środków krajowych, jak i z budżetu UE. Miernikiem kursu polityki fiskalnej jest różnica między (i) potencjalnym wzrostem w perspektywie średnioterminowej a (ii) zmianą poziomu wydatków pierwotnych po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów (i nieuwzględniającą tymczasowych działań nadzwyczajnych związanych z kryzysem wywołanym COVID-19), ale uwzględniającą wydatki pokryte za pomocą bezzwrotnego wsparcia (dotacji) z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych.

ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, wynoszący 0,4 % PKB. Obejmuje to obniżenie o 0,1 % PKB kosztów nadzwyczajnych środków ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na wzrost cen energii. Wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych przewyższający średniookresowy wzrost produktu potencjalnego nie wynikał zatem z ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na wzrost cen energii. Ekspansywny wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) był spowodowany stałym wzrostem wynagrodzeń w sektorze publicznym i świadczeń społecznych wynikającym z mechanizmu automatycznej indeksacji, tymczasowym obniżeniem składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców w 2023 r. oraz rosnącymi kosztami budżetowymi związanymi ze starzeniem się społeczeństwa. Podsumowując, wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych w 2023 r. nie był zgodny z zaleceniem Rady. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE wyniosły w 2023 r. 0,3 % PKB. Inwestycje finansowane ze środków krajowych wyniosły w 2023 r. 2,8 % PKB, co oznacza wzrost o 0,1 punktu procentowego w porównaniu z 2022 r. Belgia sfinansowała dodatkowe inwestycje ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE. Sfinansowała z niego inwestycje publiczne na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz bezpieczeństwa energetycznego, takie jak inwestycje w infrastrukturę kolejową i rowerową, renowację budynków publicznych i infrastrukturę wodorową, które są częściowo finansowane z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE.

(12) Główne prognozy zawarte w programie stabilności na 2024 r. można podsumować następująco: Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe, przewiduje wzrost realnego PKB na poziomie 1,4 % w 2024 r. i 1,3 % w 2025 r. oraz inflację CPI na poziomie 2,8 % w 2024 r. i 1,8 % w 2025 r. Oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrośnie do 4,6 % w 2024 r., a następnie spadnie do 3,6 % w 2025 r., a relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 106,2 % do końca 2024 r. i do 106,8 % do końca 2025 r. Prognozuje się, że po 2025 r. saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych zmaleje do 2,9 % PKB w 2026 r. i do 2,3 % PKB w 2027 r. W związku z tym planuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych spadnie w 2026 r. poniżej wartości odniesienia deficytu wynoszącej 3 % PKB. Z kolei w odniesieniu do okresu po 2025 r. prognozowane jest, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB stopniowo zmaleje do 106,6 % w 2026 r. i do 106 % w 2027 r.

(13) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. realny PKB wzrośnie o 1,3 % w 2024 r. i 1,4 % w 2025 r., a inflacja HICP wyniesie 4 % w 2024 r. i 2,3 % w 2025 r.

(14) W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 4,4 % PKB w 2024 r., natomiast relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB utrzyma się w 2024 r. na poziomie 105 %. Stabilizacja relacji długu do PKB w 2024 r. odzwierciedla głównie tymczasową nadwyżkę bufora gotówkowego skumulowaną na koniec 2023 r. w związku z emisją obligacji państwowych. Na podstawie szacunków Komisji prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej w 2024 r. będzie restrykcyjny, na poziomie 0,1 % PKB.

(15) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. wydatki wynoszące 0,2 % PKB mają być finansowane w 2024 r. za pomocą bezzwrotnego wsparcia („dotacji") z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, podczas gdy w 2023 r. finansowane w ten sposób wydatki wynosiły 0,1 % PKB. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności umożliwią wysokiej jakości inwestycje i reformy zwiększające wydajność bez wywierania bezpośredniego wpływu na saldo i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Belgii.

(16) Dnia 14 lipca 2023 r. Rada zaleciła[18] Belgii zapewnienie rozważnej polityki fiskalnej, w szczególności poprzez ograniczenie nominalnego wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych[19] do nie więcej niż 2 % w 2024 r. Państwa członkowskie zostały poproszone, aby przy wykonywaniu swoich budżetów na 2023 r. i przygotowaniu projektów planu budżetowego na 2024 r. uwzględniły fakt, że Komisja zaproponuje Radzie wszczęcie procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu, na podstawie danych dotyczących wyników za 2023 r. W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się, że wydatki pierwotne netto Belgii finansowane ze środków krajowych wzrosną o 4 % w 2024 r., która to zmiana przekracza zalecaną maksymalną stopę wzrostu. To przekroczenie zalecanej maksymalnej stopy wzrostu przez wydatki pierwotne netto finansowane ze środków krajowych odpowiada 1 % PKB w 2024 r. Istnieje ryzyko, że nie będzie to zgodne z zaleceniami Rady.

(17) Rada zaleciła ponadto Belgii, aby w latach 2023 i 2024 podjęła działania w celu jak najszybszego wycofania obowiązujących nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii i wykorzystała uzyskane w ten sposób oszczędności do zmniejszenia deficytu publicznego. Rada doprecyzowała ponadto, że gdyby ponowne podwyżki cen energii wymagały wdrożenia nowych lub dalszego stosowania dotychczasowych środków wsparcia, Belgia powinna zapewnić, aby środki te były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, były możliwe do udźwignięcia przez budżet i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2024 r. koszt budżetowy netto[20] nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii szacowany jest na poziomie 0,4 % PKB w 2023 r. i ma wynieść 0 % PKB w 2024 r. i 2025 r. Gdyby uzyskane oszczędności zostały wykorzystane do zmniejszenia deficytu publicznego zgodnie z zaleceniami Rady, z prognoz tych wynikałoby dostosowanie fiskalne wynoszące 0,4 % PKB w 2024 r., a wydatki pierwotne netto finansowane ze środków krajowych[21] wniosłyby restrykcyjny wkład w kurs polityki fiskalnej

---

18 Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie krajowego programu reform Belgii na 2023 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Belgię programu stabilności na 2023 r., Dz.U. C 312 z 1.9.2023, s. 12.

19 Wydatki pierwotne netto definiuje się jako wydatki finansowane ze środków krajowych po skorygowaniu o (i) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (ii) wydatki z tytułu odsetek, (iii) cykliczne wydatki związane z bezrobociem oraz (iv) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

20 Te dane liczbowe odzwierciedlają poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków, z uwzględnieniem dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – po odliczeniu dochodów z podatków od nieoczekiwanych zysków dostawców energii.

21 Wkład ten jest mierzony zmianą wydatków pierwotnych sektora instytucji rządowych i samorządowych, po skorygowaniu o (i) przyrostowy wpływ na budżet działań dyskrecjonalnych po stronie dochodów, (ii) działania jednorazowe, (iii) cykliczne wydatki związane z bezrobociem oraz (iv) wydatki finansowane z bezzwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE, w relacji do średniookresowej (dziesięcioletniej)

wynoszący 0,1 % PKB w tym roku. Planuje się jak najszybsze wycofanie nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii w latach 2023 i 2024. Jest to zgodne z zaleceniami Rady. Nie przewiduje się jednak, że uzyskane w ten sposób oszczędności zostaną w pełni wykorzystane do zmniejszenia deficytu publicznego. Istnieje ryzyko, że nie będzie to zgodne z zaleceniem Rady.

(18) Oprócz tego Rada zaleciła też Belgii utrzymanie inwestycji publicznych finansowanych ze środków krajowych i zapewnienie skutecznej absorpcji dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE, zwłaszcza w celu wspierania zielonej i cyfrowej transformacji. Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. inwestycje publiczne finansowane ze środków krajowych wzrosną do 2,9 % PKB w 2024 r., z 2,8 % PKB w 2023 r. Jest to zgodne z zaleceniami Rady. Jeżeli chodzi o wydatki publiczne finansowane z dochodów z funduszy UE, w tym z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, spodziewane jest z kolei, że pozostaną one stabilne na poziomie 0,3 % PKB w 2024 r.

(19) Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy i przy założeniu niezmiennego kursu polityki deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2025 r. przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2024 r. ma wynieść 4,7 % PKB. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma wzrosnąć do 106,6 % do końca 2025 r. Wzrost deficytu i relacji długu do PKB w 2025 r. odzwierciedla przede wszystkim strukturalnie rosnące wydatki bieżące, wynikające w szczególności z kosztów związanych ze starzeniem się społeczeństwa oraz wyższych płatności z tytułu odsetek od długu publicznego.

(20) Zagrożenie dla długoterminowej stabilności finansów publicznych jest w Belgii wysokie. Oprócz niekorzystnej początkowej sytuacji budżetowej czynnikiem decydującym o ocenie wysokiego ryzyka jest wpływ przewidywanego wzrostu wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa na finanse publiczne, biorąc pod uwagę szybko starzejące się społeczeństwo w kraju. W sprawozdaniu Komisji na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r.[22] przewiduje się, że wydatki związane ze starzeniem się społeczeństwa będą stale rosły – z 26,8 pp. PKB w 2022 r. do 31,9 pp. PKB w 2070 r. Wzrost o 5,1 pp. PKB do 2070 r. wynika głównie z wydatków na emerytury i opiekę długoterminową. Według prognoz wydatki na emerytury mają wzrosnąć o 3,5 pp. PKB w latach 2022–2070 w porównaniu ze średnim wzrostem o 0,4 pp. PKB w UE. Plan odbudowy i zwiększania odporności Belgii obejmuje reformę emerytalną, która ma pomóc sprostać temu wyzwaniu, a oprócz tego osiągnąć inne cele, takie jak poprawa stabilności społecznej systemu, zachęcenie pracowników do pozostawania aktywnymi na rynku pracy po spełnieniu warunków wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz zapewnienie większej konwergencji między systemami emerytalnymi i w ramach nich. Jeżeli chodzi o opiekę długoterminową, w 2022 r. wydatki publiczne na ten cel wyniosły 2,3 % PKB (średnia unijna to 1,7 %), co sprawia, że Belgia jest jednym z państw o najwyższych wydatkach na opiekę długoterminową w UE. Przewiduje się, że do 2070 r. wydatki na opiekę

średniej stopy potencjalnego wzrostu nominalnego PKB, która to zmiana wyrażona jest jako stosunek do nominalnego PKB.

22 Komisja Europejska i Komitet Polityki Gospodarczej, 2024 Ageing Report [Sprawozdanie na temat starzenia się społeczeństwa z 2024 r.], dostępne pod adresem: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en

długoterminową wzrosną o 1,7 pp. PKB, podczas gdy w UE średni wzrost wyniesie 0,8 pp. W 2022 r. wydatki na opiekę instytucjonalną wyniosły w Belgii 1,4 pp. PKB i były znacznie wyższe niż średnia w UE (0,8 pp. PKB). Dostępne dane sugerują, że odsetek osób starszych umieszczanych niepotrzebnie lub przynajmniej przedwcześnie w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych utrzymuje się na wysokim poziomie, choć w ostatniej dekadzie obserwowana jest tendencja spadkowa. W szczególności z danych wynika, że odsetek osób, które są niezależne lub w niewielkim stopniu zależne od opieki i mieszkają w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, był wysoki w Brukseli i Walonii. Podmioty wchodzące w skład federacji rozpoczęły reformy mające na celu zwiększenie opłacalności korzystania z innych form opieki, w szczególności w celu uniknięcia lub opóźnienia umieszczania osób w zakładach opieki niepotrzebnie lub przedwcześnie. Niezbędna jest jednak poprawa, jeśli chodzi o postępy w rozwiązaniu tego problemu dotyczącego stabilności finansów publicznych.

(21) Belgia należy do państw o najwyższych poziomach podatków i wydatków w UE. Wydatki ogółem obejmują wysoki poziom wydatków podatkowych i subsydiowania wynagrodzeń. Ponadto struktura systemu podatkowego i świadczeń społecznych stwarza finansowe czynniki zniechęcające do podejmowania pracy i przyczynia się do niskiego współczynnika aktywności zawodowej w Belgii (76,1 % w porównaniu ze średnią unijną 80,0 % w 2023 r. w grupie wiekowej 20–64 l.). Podatki od pracy (podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenia społeczne) są najwyższe w UE w przypadku osób o niskich i średnich dochodach, podczas gdy dochody z podatków konsumpcyjnych, w tym podatków energetycznych, są niższe od średniej unijnej. W przypadku drugich żywicieli rodziny specjalne rozwiązania podatkowe, takie jak „iloraz małżeński”[23], stanowią silny czynnik zniechęcający do pracy. Ponadto struktura świadczeń socjalnych zniechęca do podejmowania pracy lub pracy w większym wymiarze godzin. Wiele świadczeń społecznych jest uzależnionych od statusu, a nie od dochodów, co ogranicza efektywność systemu świadczeń. Świadczenia dla bezrobotnych są nieograniczone w czasie i nie są uzależnione od wysokości dochodów w przypadku długotrwale bezrobotnych, co pogłębia istniejące pułapki bezrobocia. Zmniejszenie obciążenia podatkowego nakładanego na pracę i skierowanie się w stronę innych źródeł dochodów podatkowych oraz poprawa efektywności systemu podatkowego i systemu świadczeń mogłyby przyczynić się do zwiększenia poziomu zatrudnienia.

(22) W kontekście potrzeb konsolidacji strukturalnej konieczne będzie sfinansowanie w pełni obniżki podatków od pracy, w tym przez ograniczenie wydatków podatkowych i stopniowe wycofywanie dopłat podatkowych do paliw kopalnych. Duże obciążenie podatkowe pracy jest kompensowane przez różne formy subsydiowania wynagrodzeń oraz powszechne stosowanie w Belgii odliczeń podatkowych. Analiza przeprowadzona przez Wysoką Radę ds. Finansów[24] wykazała, że wydatki podatkowe są kosztowne dla budżetu, sprzyjają osobom o wysokich dochodach i prowadzą do nieefektywności. Wydatki podatkowe o najwyższych kosztach budżetowych to system samochodów służbowych oraz zwolnienie z podatku u źródła za prace badawczo-rozwojowe oraz pracę w systemie zmianowym.

[23] Belgia stosuje system podziału dochodów (tzw. iloraz małżeński), który pozwala na przypisanie partnerowi niezarabiającemu części dochodu zawodowego partnera zarabiającego.

[24] Wysoka Rada ds. Finansów, 2020, *Reducing the tax burden on labour and financing options* [*Obniżenie obciążeń podatkowych pracy i warianty finansowania*].

Subsydiowanie wynagrodzeń i inne wydatki podatkowe również komplikują system podatkowy, co zwiększa wysokie obciążenia regulacyjne i negatywnie wpływa na otoczenie działalności gospodarczej. Ponadto wsparcie podatkowe na prace badawczo-rozwojowe nie jest ukierunkowane na przedsiębiorstwa o największym potencjale wzrostu[25]. Niektóre cechy systemu podatkowego zniekształcają również wybory inwestycyjne i mogą prowadzić do nadmiernych inwestycji w niektóre aktywa. Szacuje się, że w 2021 r. bezpośrednie dotacje Belgii do paliw kopalnych wynosiły 12 mld EUR (2,4 % PKB), a dotacje pośrednie – ponad 2,6 mld EUR[26]. Bezpośrednie dotacje do paliw kopalnych obejmują niskie podatki akcyzowe od gazu i oleju opałowego w porównaniu z energią elektryczną. W połączeniu z wysokimi kosztami sieci elektroenergetycznej prowadzi to do dużych różnic cenowych między paliwami kopalnymi a energią elektryczną, utrudniając przejście na bardziej ekologiczne systemy ogrzewania[27]. Ponadto to stałe wsparcie na rzecz oleju opałowego i gazu ziemnego jest sprzeczne z zobowiązaniami Belgii do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i poprawy jakości powietrza. Podatki od transportu i zanieczyszczeń są niedostatecznie wykorzystane (np. inteligentne opłaty drogowe mają zastosowanie wyłącznie do pojazdów ciężarowych) i mogłyby również pomóc w wygenerowaniu dodatkowych dochodów. W kontekście rosnącego zagęszczenia ruchu i zanieczyszczenia powietrza wydatki podatkowe, takie jak częściowy zwrot podatku akcyzowego od oleju napędowego dla przewoźników drogowych, są szczególnie kosztowne i szkodliwe dla środowiska.

(23) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) i kryterium 2.2 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Spodziewane jest, że przyczynią się one do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom (lub znacznej ich części) określonym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów. Ze względu na te krótkie ramy czasowe szybkie przystąpienie do skutecznej realizacji planu, w tym rozdziału REPowerEU, jest nieodzowne dla zwiększenia długoterminowej konkurencyjności Belgii dzięki zielonej i cyfrowej transformacji, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości społecznej. Aby zrealizować do sierpnia 2026 r. przewidziane w planie zobowiązania, Belgia musi znacznie przyspieszyć wdrażanie reform i realizowanie inwestycji, zapewniając przy tym skuteczne zarządzanie. Systematyczne angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne dla zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślną realizację planu odbudowy i zwiększania odporności.

(24) W ramach przeglądu śródokresowego programów polityki spójności Belgia ma obowiązek, zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2021/1060, dokonać przeglądu poszczególnych programów do marca 2025 r., biorąc pod uwagę m.in. wyzwania wskazane w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2024 r. oraz krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu. Przegląd ten stanowi podstawę ostatecznej alokacji finansowania unijnego w ramach poszczególnych programów. Belgia poczyniła

[25] Schoonackers, R., 2020, *Tax incentives for R&D: Are they effective? [Zachęty podatkowe dla badań i rozwoju: czy są skuteczne?]* NBB Economic Review.

[26] FPS Finance, 2024, *Inventory of federal fossil fuel subsidies* [*Wykaz federalnych dotacji do paliw kopalnych*].

[27] FPS Health and Finance, 2023, *The landscape of carbon and energy pricing and taxation in Belgium* [*Przegląd cen i podatków w Belgii: emisje i energia*].

postęp we wdrażaniu polityki spójności i Europejskiego filaru praw socjalnych, ale pozostają pewne wyzwania. Dysproporcje pod względem rozwoju gospodarczego i społecznego między regionami w Belgii są nadal wysokie. Kluczowe znaczenie ma zatem przyspieszenie wdrażania polityki spójności. Priorytety uzgodnione w ramach programów pozostają aktualne. Szczególnie ważne jest szybkie wdrożenie inwestycji, które pomogą pobudzić badania naukowe, innowacje i cyfryzację, a także inwestycji związanych z zieloną transformacją, przystosowaniem się do zmiany klimatu i efektywnością energetyczną. Priorytetem pozostaje poprawa dostępu do zatrudnienia i środków aktywizacji zawodowej, w szczególności dla grup wrażliwych, osób długotrwale bezrobotnych i osób młodych. Ważne jest również dalsze wspieranie uczenia się przez całe życie w celu poprawy mobilności i zdolności dostosowawczych pracowników. Ponadto nadal konieczne jest zachęcanie do aktywnej integracji i poprawy szans na zatrudnienie grup defaworyzowanych. Belgia może również wykorzystać inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy" do wspierania transformacji przemysłowej przez dalszy rozwój zaawansowanych technologii i usług cyfrowych, materiałów wykorzystywanych w obiegu zamkniętym i materiałów zaawansowanych, a także zdolności związanych ze zrównoważoną czystą energią, odpornym budownictwem i innowacjami w ochronie zdrowia.

(25) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych uwzględnionych w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz w innych funduszach UE, Belgia stoi w obliczu innych wyzwań związanych z niedoborem siły roboczej i niedopasowaniem umiejętności, integracją grup defaworyzowanych na rynku pracy, wydajnością i równością systemu edukacji, zawodem nauczyciela, a także wyzwań związanych z otoczeniem działalności gospodarczej, obciążeniem regulacyjnym i złożonością oraz ograniczeniami w sektorze usług. Sprostanie tym wyzwaniom mogłoby przyczynić się do poprawy umiejętności pracowników i wyników kształcenia wszystkich uczniów, co przełożyłoby się na zwiększenie wydajności pracy i zbliżyłoby zatrudnienie do krajowego celu na 2030 r. wynoszącego 80 %.

(26) Wysoki wskaźnik wakatów wskazuje na utrzymujące się niedobory pracowników, które są wyraźniej widoczne w zawodach technicznych, niezbędnych do przyspieszenia zielonej transformacji. Nadal niepokoi kwestia integracji grup defaworyzowanych, w tym osób, które osiągnęły niższy poziom wykształcenia, pochodzących ze środowisk migracyjnych oraz osób z niepełnosprawnościami. Liczba absolwentów, zwłaszcza kobiet, w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) pozostaje na niskim poziomie (16,4 na 1 000 mieszkańców w wieku 20–29 l. w porównaniu z 21,9 w UE). Ponadto współczynnik osób bezrobotnych, które znajdują pracę, jest niższy od średniej unijnej. Sugeruje to możliwość zwiększenia skuteczności polityki aktywizacji zawodowej, w szczególności przez poprawę efektywności publicznych służb zatrudnienia i lepsze ukierunkowanie środków wspierających integrację na rynku pracy grup defaworyzowanych i pracowników przebywających na długotrwałym zwolnieniu chorobowym. Sposobem na rozwiązanie problemu niedoboru pracowników byłoby zwiększenie liczby absolwentów na kierunkach nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego w zawodach technicznych do potrzeb rynku pracy. Udział dorosłych w uczeniu się jest niski, zwłaszcza wśród osób o niższych kwalifikacjach. Chociaż wdrożono środki służące poprawie uczenia się dorosłych, takie jak indywidualne prawo do 5 dni szkolenia rocznie dla pracownika oraz indywidualne rachunki szkoleniowe, ich wpływ będzie widoczny dopiero za jakiś czas i konieczna będzie ocena tych środków.

(27) Pomimo wysokich wydatków publicznych na edukację, efekty uczenia się są gorsze i utrzymują się obawy co do inkluzywności i równości w systemach kształcenia i szkolenia. Wyniki Programu międzynarodowej oceny umiejętności uczniów OECD z 2022 r. wskazują na ciągłe pogarszanie się wyników w zakresie czytania ze zrozumieniem, matematyki i nauk ścisłych wśród 15-latków (25 % osiąga słabe wyniki w matematyce, 25,3 % – w czytaniu i 22,4 % – w naukach przyrodniczych). Podczas gdy w 2012 r. Belgia osiągnęła najwyższy odsetek uczniów osiągających najlepsze wyniki w dziedzinie matematyki w UE (19,5 %), współczynnik ten znacznie spadł w ciągu kolejnych 10 lat (11,5 % w 2022 r., Wspólnota Flamandzka: 15 %, Wspólnota Francuska: 6,9 %, Wspólnota Niemieckojęzyczna: 6,4 %). Ponadto od 2018 r. pogłębiają się różnice w wynikach osiąganych przez uczniów w uprzywilejowanej sytuacji a uczniami w niekorzystnej sytuacji. Wskaźnik słabych wyników uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji wzrósł o 9,2 punktu procentowego, osiągając poziom 45,8 % w dziedzinie matematyki (UE: 48 % Wspólnota Flamandzka: 41,4 % Wspólnota Francuska: 51,1 %, Wspólnota Niemieckojęzyczna: 35,6 %). Poprawa umiejętności podstawowych wszystkich uczniów ma kluczowe znaczenie dla poprawy uczestnictwa w rynku pracy, m.in. grup defaworyzowanych. Zwiększenie atrakcyjności zawodu nauczyciela, w szczególności przez zapewnienie stabilności zatrudnienia i ustawicznego szkolenia dostosowanego do zmieniających się potrzeb, przyczyniłoby się do zmniejszenia rosnącego niedoboru wykwalifikowanych nauczycieli, co grozi dalszym pogłębianiem się nierówności edukacyjnych[28].

(28) Otoczenie działalności gospodarczej w Belgii charakteryzuje się dużym obciążeniem regulacyjnym i wysokim stopniem złożoności. Obciążenie administracyjne przedsiębiorstw jest duże, zwłaszcza w zakresie prawa podatkowego i prawa pracy. Koszty ponoszone przez MŚP w związku z przestrzeganiem przepisów w dziedzinie pracy i podatków są w Belgii stosunkowo wysokie, w szczególności w przypadku przedsiębiorstw, które muszą zarządzać systemami w różnych regionach. Ponadto Belgia ma jeden z najniższych poziomów rotacji przedsiębiorstw w UE. Pomimo niedawnej poprawy odsetek nowych przedsiębiorstw rozpoczynających działalność utrzymuje się na niskim poziomie, zwłaszcza w przypadku przedsiębiorstw zatrudniających pracowników. Odsetek przedsiębiorstw o dużym wzroście jest w Belgii znacznie niższy od średniej unijnej. Duże ograniczenia handlowe w sektorze usług mogą przyczyniać się do niskiej rotacji przedsiębiorstw. Należałoby również zająć się zniesieniem ograniczeń dotyczących zawodów regulowanych.

(29) W kontekście bliskich powiązań między gospodarkami państw członkowskich należących do strefy euro i ich wspólnego wkładu w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła w 2024 r. państwom członkowskim będącym członkami strefy euro podjęcie działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, w celu wdrożenia zalecenia dotyczącego polityki gospodarczej strefy euro. W przypadku Belgii zalecenia 1, 2, 3 i 4 przyczyniają się do realizacji pierwszego, drugiego, trzeciego i czwartego zalecenia dla strefy euro,

NINIEJSZYM ZALECA Belgii podjęcie w latach 2024 i 2025 działań mających na celu:

1. Terminowe przedłożenie średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego. Ograniczenie – zgodnie z wymogami zreformowanego paktu stabilności i wzrostu –

[28] Komisja Europejska, 2023, *Monitor Kształcenia i Szkolenia: Belgia*.

wzrostu wydatków netto[29] w 2025 r. do wskaźnika umożliwiającego zapewnienie, aby dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową w średnim okresie, oraz zmniejszenie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Podjęcie działań w odpowiedzi na spodziewany wzrost wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa, w tym przez zracjonalizowanie systemu opieki długoterminowej pod względem kosztów. Zreformowanie systemu podatkowego i systemu świadczeń, aby zwiększyć zachęty do pracy dzięki przesunięciu obciążeń podatkowych z pracy na inne źródła opodatkowania oraz rewizji systemu świadczeń. Sfinansowanie obniżki podatków od pracy, w tym przez ograniczenie wydatków podatkowych. W szczególności podjęcie kroków w kierunku stopniowego wycofywania dopłat do paliw kopalnych, w tym przez przesunięcie akcyzy z energii elektrycznej na paliwa kopalne.

2. Znaczne przyspieszenie realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, tak aby zakończyć reformy i inwestycje do sierpnia 2026 r., przez zagwarantowanie skutecznego zarządzania. Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności. W kontekście przeglądu śródokresowego – dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości oferowanych przez inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy” w zakresie poprawy konkurencyjności.

3. Rozwiązanie problemu niedoboru siły roboczej i niedopasowania umiejętności, w tym na potrzeby zielonej transformacji, oraz wzmocnienie polityki aktywizacji w celu większego zintegrowania na rynku pracy grup defaworyzowanych. Poprawienie wyników i równości systemów kształcenia i szkolenia oraz kontynuowanie reform, aby zwiększyć atrakcyjność zawodu nauczyciela.

4. Poprawienie otoczenia działalności gospodarczej i stopy rotacji przedsiębiorstw przez zmniejszenie obciążeń regulacyjnych i złożoności oraz złagodzenie ograniczeń w sektorze usług.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący

[29] Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263 „wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.